

Reformering av artskyddet – Stärkt rättssäkerhet och ersättning till markägare

Klimat- och miljöminister **Romina Pourmokhtari**

Vice ordförande miljö- och jordbruksutskottet **Kjell-Arne Ottosson**

EU minister **Jessica Rosencrantz**

7 januari 2026

Skogen som strategisk resurs

- Skogen har i århundraden bidragit till Sveriges välstånd: ovärderliga naturvärden och biologisk mångfald samt starka ekonomiska och sociala värden
- Skogen spelar en central roll för klimatet - binder koldioxid och ersätter fossila material
- Kolupptaget i skog och mark ökar igen efter en lång tid av nedgång
 - Den högsta nivån på över ett decennium och i samma storleksordning som Sveriges fossila utsläpp

Rätt till ersättning för artskyddet

- Stark äganderätt en förutsättning för ansvarsfullt miljöarbete
- Gemensamt ansvar att skydda hotade arter och bevara biologisk mångfald, men ansvarsfulla markägare riskerar att få sin avverkning stoppad helt utan ersättning
- Artskyddsregelverket upplevs oförutsägbart och rättsosäkert
- Tydliga regler och rätt till ersättning behövs för att öka förutsägbarheten och minska intressekonflikterna i skogen

Förslag om ersättning till markägare

- Ersättning utgår om pågående markanvändning avsevärt försvåras
- Ersättning motsvarande 125 procent av den minskning av fastighetsvärdet som begränsningen ger upphov till
 - Samma ersättningsnivå som gäller vid t.ex. inrättande av naturreservat
- Överenskommelser i godo som utgångspunkt: Skogsstyrelsen får i uppdrag att träffa överenskommelse med fastighetsägare
- I BP26: 100 miljoner SEK per år från 2027 och framåt

Ändamålsenligt artskydd – ändrade regler för nationell fridlysning

- Förbuden ska inte i onödan försvåra för verksamheter och åtgärder samtidigt som den nationella fridlysningen anpassas utifrån arternas skyddsbehov
- Generella undantag som innebär lättnader för verksamheter och åtgärder, såsom skogsbruk och exploateringar

Nationell fridlysning – särskilt om skogsbruk

- Effektivt skydd som utgår från de fridlysta arternas skyddsbehov enligt rödlistan
- Generella undantag som innebär lättnader för bl.a. skogsbruk
 - Förbuden ska inte gälla för verksamheter och åtgärder som inte har till syfte att skada en art
 - Arter som inte är tillräckligt hotade ska inte få försvåra skogsbruk avsevärt

Lättnader i artskyddet för exploatering

- Hänsynen till andra intressen behöver öka inom artskyddet
- Ny möjlighet till dispens från förbuden för verksamheter och åtgärder som behövs för att tillgodose viktiga samhällsintressen
- Regeringen avser att besluta om ändringar av bestämmelserna om nationell fridlysning under mandatperioden

Svensk språkversion av fågeldirektivet har rättats

- Den svenska språkversionen av fågeldirektivet skiljde sig från flera andra språkversioner
- En rättelse av den svenska språkversionen har gjorts
 - Artskyddsförordningen kommer att ändras

Arbetet framöver – nästa steg

- Ersättning till markägare - remisspromemoria, lagrådsremiss och proposition som planeras under våren 2026. Föreslås regleras i miljöbalken
- Nationell fridlysning - ändrade regler för nationell fridlysning och artlista
- Rättelse av översättning av fågeldirektivet - ändring i artskyddsförordningen pga. ändring av svensk språkversion av fågeldirektivet

Reformering av artskyddet – Stärkt rättssäkerhet och ersättning till markägare

Klimat- och miljöminister **Romina Pourmokhtari**

Vice ordförande miljö- och jordbruksutskottet **Kjell-Arne Ottosson**

EU minister **Jessica Rosencrantz**

7 januari 2026

